

آشنایی با

آرشیوهای ملی جمهوری مولداوی

نویسنده: دکتر سیلیویو تاباک

مترجم: لیلیا ابراهیمی

موقعیت تاریخی

سرزمین مولداوی فعلی، در گذشته همیشه جزء حکومت ذوقدالی مولداوی بوده است. این حکومت در قرن ۱۴ میلادی شکل گرفت. در سال ۱۸۱۲ امپراطوری روسیه، سرزمین مولداوی را که بین رودهای پرو، دنیستر، دانوب و دریای سیاه محصور بود، ضمیمه سرزمین خود کرد و منطقه بسارابی را پدید آورد.

در سال ۱۹۱۷ بعد از انقلاب روسیه، منطقه بسارابی تحت نام «جمهوری دموکراتیک مولداوی» خودمختاری (۲ دسامبر ۱۹۱۷) و استقلال (۲۴ ژانویه ۱۹۱۸) پیدا کرد و در تاریخ ۲۷ مارس ۱۹۱۸ مجلس این جمهوری با نام اسماتول تری، به قرارداد اتحاد با کشور رومانی رأی داد.

در ۱۲ اکتبر ۱۹۲۶، نیروهای بلشویکی، جمهوری خودمختار شوروی سوسیالیستی مولداوی را در غرب دنیستر بنانهادند و منطقه بسارابی را بخش مکمل این جمهوری (RASSM) اعلام کردند.

در ۲۸ ژوئن ۱۹۴۰، علی‌رغم پیش‌بینی‌های بند ۳ قرارداد الحاقی سری معاهده شوروی - آلمان منبئی بر عدم تهاجم از ۲۳ اوت ۱۹۳۹ (قرارداد ریانتروپ، مولوتو - شوروی (URSS) ارتش بسارابی و شمال بوکوفین را اشغال کرد و قسمتهای بسارابیایی هوتین، اسمیل، ستانی، آلبا شمال بوکوفین اشغالی را که از حوزه قضاوت اوکراین خارج بودند، در تصرف خود درآورد.

جنبشهای دموکراتیک در شوروی در اواخر سالهای ۱۹۸۰ این امکان تاریخی را به جمهوریهای شوروی سابق داد که آزادی را بدست آورند. در ۳۳ ژوئن ۱۹۹۰، مجلس مولداوی بیانیه سلطه این جمهوری را تصویب کرد و یکسال بعد در ۲۷ اوت ۱۹۹۱ بعد از کودتای نظامی مسکو، بیانیه استقلال را به تصویب رسانید.

جمهوری مولداوی از ۳۱ ژانویه ۱۹۹۲ عضو OSCE-OSCE و از ۲ مارس ۱۹۹۲ به عضویت سازمان ملل متحد درآمد و از ۱۳ ژوئیه ۱۹۹۵ عضو انجمن اروپا گردید.

موقعیت جغرافیایی

این کشور در جنوب شرقی اروپا واقع شده است. عرض جغرافیایی آن

۴۸۳۰ شمالی و طول جغرافیایی آن ۳۰۹۰ شرقی است. از غرب با کشور رومانی و از شمال، شرق و جنوب با جمهوری اوکراین هم مرز است. پایتخت آن، کیشینف است که جمعیتی بالغ بر ۸۰۰۷۰۰۰ نفر دارد. دارای پستی و بلندبهای متنوع با فلاتی پر درخت در مرکز به نام کودری است که تانستهای بوجاک در جنوب ادامه دارد. ۷۵٪ کل مساحت این کشور را خاکهای حاصلخیزی اشغال کرده‌اند که یکی از ثروتمندترین ملی این کشور به شمار می‌روند. ۹٪ خاک مولداوی از جنگل پوشیده شده است.

دارای آب و هوای معتدل خزانه‌ای با دمای متوسط سالانه بین ۷.۷ تا ۹.۴ سانتیگراد است و میزان بارندگی سالانه بین ۵۸۷ تا ۸۳۰ میلیمتر متغیر است و معمولاً در طول سال بین ۱۲۰ تا ۱۳۹ روز بارندگی دارد.

جمعیت

جمعیت این کشور طبق آمار سال ۱۹۹۷، حدود ۴ تا ۳ میلیون نفر تخمین زده شده که از این تعداد ۴۶.۲٪ شهری و ۵۳.۸٪ روستایی می‌باشند. تراکم جمعیت معادل ۱۲۷.۴ نفر در کیلومتر مربع است.

ساختار قومی مولداوی بعد از سرشماری ۱۹۸۹ به قرار زیر است: رومانیایی ۶۴.۵٪، اوکراینی ۱۳.۸٪، روسی ۱.۳٪، گاکا تو ۳.۵٪، بلغار ۲.۱٪، یهودی ۱.۵٪، یلوروس ۰.۵٪، آلمانی ۰.۶٪، رومی ۰.۸٪، لهستانی ۰.۸٪، سایر ۰.۶٪.

مذهب این کشور مسیحی ارتدکس است که ۹۷٪ جمعیت را تشکیل می‌دهند و مابقی مسلمان، یهودی، کاتولیک، پروتستان و شیروستان هستند. از نظر جنس ۴۸٪ جمعیت این کشور را مرد و ۵۲٪ را زن تشکیل می‌دهد که در مقابل هر ۱۰۰ مرد ۱۰۹ زن وجود دارد.

متوسط امید به زندگی در این کشور طبق مطالعات سال ۱۹۹۶، ۶۶.۷ سال بوده است که برای مردان ۶۲.۹ و برای زنان ۷۰.۴ سال است.

تقسیمات اداری

این کشور به چهار ناحیه اداری خودمختار تقسیم می‌شود و دارای ۶۱ شهر، ۲۸ بخش می‌باشد.

واحد اداری شامل سرزمینهای خودمختار گانگنوزیا، گانگنوزویری می‌باشد، شامل ۹۲۵ دهستان که ۱۶۱۱ دهکده را در خود جای داده است. بعد از بازسازی اداری در سال ۱۹۹۹ نواحی جداسازی و متمرکز شدند و به ۹ استان و منطقه مبدل شدند. منطقه ترانسپتری نبریک واحد خودمختار خواهد بود.

۸.۴ مارس - جشن زنان
۴. عید پارک ارتدکس
۵. عید پاک مردگان (یک هفته بعد از عید پاک ارتدکس)
۶. جشن کار
۷.۹ مه - جشن پایان جنگ دوم جهانی
۸.۲۷ اوت - جشن استقلال (۱۹۹۱)

۹.۳۱ اوت - جشن «زبان ما» جشن زبان رومانیایی که مجلس R.S.S.M آن را در سال ۱۹۸۹ به عنوان زبان رسمی برگزید و آن را به اقبای لاتین رجوع داد.
۱۰. جشن هرام؛ جشن حامیان کلیاست که برای هر محله در روزهای

جشن‌های رسمی

جشنهای رسمی این کشور عبارتند از:
۱.۱ ژانویه - کریسمس
۲.۷ ژانویه - نونل (بامانی)

مقاومت برگزار می‌شود.

دوره‌های تاریخی و آرشیوها

دوره قرون وسطایی

۱۳۵۹ استقلال دولت فنودال مولداوی. آرشیوهای مرکزی در این دوره در پایتختهای قدیمی از جمله بیاه، سوسرا (از ۱۳۶۵) و لازی (از ۱۶۳۳) بوده‌اند.
۱۷۹۳، ۱۷۹۳ ملحق شدن ترانسپتری (در غرب دنیستر) به امپراطوری روسیه
۱۸۱۲ ملحق شدن بسارایی (ماناب پرو - دنیستر) به امپراطوری روسیه

عصر جدید

۱۸۱۵ پیدایش آرشیوهای حاکمان بسارایی. اولین آرشیوهای مرکزی استانی
۱۸۹۸ پیدایش کمیون علمی آرشیو بسارایی شامل تحقیقات و آرشیوهای تاریخی
۱۹۱۷ انقلابهای روسیه

دوره معاصر (دوره اول)

۱۹۱۷ پیدایش جمهوری دموکراتیک مولداوی (دولت بسارایی سابق)
۱۹۱۸ اتحاد با کشور رومانی بزرگ

دوره معاصر (دوره دوم و سوم)

۱۹۱۸ پیدایش آرشیوهای تاریخی در کبشی‌نف و آغاز جمع‌آوری آرشیوهای قدیمی
۱۹۲۴ پیدایش جمهوری خودمختار شورویایی سوسیالیستی مولداوی در ترانسپتری
۱۹۲۵ شروع تمرکز دادن آرشیوهای جمهوری خودمختار شورویایی سوسیالیستی مولداوی
۱۹۴۰ اشغال بسارایی توسط شوروی. ایجاد جمهوری شورویایی سوسیالیستی مولداوی (بخش بسارایی + بخش R.S.S.M).
متمرکز کردن آرشیوها
۱۹۴۱ برقراری مجدد نیروی ملی بسارایی. اشغال ترانسپتری توسط کشور رومانی
برقراری مجدد نیروی شوروی
۱۹۴۴ پیدایش آرشیوهای مرکزی تاریخ حکومت R.S.S.M و آرشیوهای دولت انقلابی اکبر و ساختار سوسیالیست R.S.S.M
۱۹۵۸ اتحاد دو آرشیو در آرشیو مرکزی دولت R.S.S.M
۱۹۶۳ قسمت آرشیوهای وزارت امور داخلی تحت سرپرستی آرشیوهای دولتی در انجمن وزرای R.S.S.M تغییر شکل یافت.
۱۹۷۶ ایجاد شعبه آرشیوهای دولتی مرکزی R.S.S.M در ترانسپتری
۱۹۷۷ پیدایش آرشیوهای دولتی مرکزی با اسناد به صورت عکس، نوارها و فیلمها از R.S.S.M

۱۹۹۰ اتحاد دو آرشیو در یک آرشیو ملی جمهوری مولداوی

دوره معاصر (دوره چهارم)

- ۱۹۹۱ استقلال جمهوری مولداوی، پیدایش سازمان آرشیوهای دولتی جمهوری مولداوی (دستگاه خودمختار دولتی، اداره آرشیوهای دولتی R.S.S.M سابق، ملی کردن آرشیوهای جناح کمونیستی R.S.S.M و پیدایش آرشیوهای سازمانهای اجتماعی، سیاسی جمهوری مولداوی)
- ۱۹۹۲ قانونمندی مخازن آرشیوهای جمهوری مولداوی و نظم خزانه‌های آرشیوهای دولتی
- ۱۹۹۴ اولین شرکت‌کننده از مولداوی در دوره‌های کارآموزی فنی آرشیوهای بین‌المللی
- ۱۹۹۵ قانون مکتب قانونهای جزایی و قانون تخلفات اداری بانند و تبصره‌های مسئولیت تخلفات در قلمرو آرشیوها، نظم‌مندی مخازن آرشیوهای اجتماعی، پیدایش زیربخش آرشیوی در دانشکده تاریخ دانشگاه دولت مولداوی
- ۱۹۹۶ جمهوری مولداوی عضو انجمن بین‌المللی آرشیوهای شد
- ۱۹۹۷ پیدایش جامعه علمی، دانش نشانهای سلحشوری و آرشیوی هپل گور

- ۱۹۹۹ انتشار اولین جلد سالنامه آرشیوهای جمهوری مولداوی (سال ۱۹۹۸)
- ۱. مراکز آرشیوی جمهوری مولداوی عبارتند از:
 - ۱. سازمان آرشیوهای دولتی جمهوری مولداوی از ۱۲ نفر کارمند تشکیل یافته که دو نفر از آنها مدیر و معاون هستند و بقیه در بخشهای «گسترش آرشیوها و ثبت اسناد دولتی»، «توسعه خزانه‌ها، آرشیوهای استانی و کارهای دبیرخانه‌ای» و «حسابداری مرکزی» مشغول کار هستند.
 - ۲. آرشیوهای ملی جمهوری مولداوی - حفاظت اسناد خزانه‌های آرشیوهای دولتی را برعهده دارد.
 - ۳. شعبه آرشیو ملی جمهوری مولداوی در تیراسپول که در سال ۱۹۷۶

شروع به کار کرد (برای منطقه ترانسیستری) که در سال ۱۹۸۸ دارای ۶۹۶ خزانه بوده است و اکنون دیگر با جواز مرکزی کار نمی‌کند.

۲. آرشیوهای سازمانهای اجتماعی، سیاسی جمهوری مولداوی که حفاظت اسناد خزانه‌های آرشیوهای اجتماعی را برعهده دارد (آرشیوهای حزب کمونیست سابق مولداوی + آرشیوهای سازمانهای غیردولتی) که ۵۰m.c، ۱۸۱۹، ۸۵٪ تکمیل شده، ۱۰ کارمند، ۵۳۰ خزانه، ۵۵۴mhu، از سال ۱۹۷۸ در ساختمان جدید بوده است.

۳. آرشیوهای ویژه مرکزی که زیر نظر سازمان آرشیوهای دولتی حفاظت اسناد خزانه‌های آرشیوهای دولتی را برعهده دارد که شامل ۱۰ مخزن اصلی ۱۱۰۷m.c، ۹۸،۴۲km، ۹۸،۴۲km، ۲۵۲،۱۶۵ u.c است. این خزانه‌ها شامل اسناد وزارت دفاع، وزارت امور خارجه، وزارت امور داخلی، خزانه‌های ملی اسناد قانونهای استاندارد ثبت شده در جمهوری مولداوی، آکادمی علوم، کتابخانه مرکزی جمهوری مولداوی، موزه ملی تاریخ مولداوی، آژانس ملی ثبت اراضی و زمین شهری و نقشه‌نگاری، خزانه‌های اطلاعات دولتی برای اکتشافات زمین‌شناسی که در ریززمین انجمن دولتی واقع شده و سازمان آب و هواشناسی که در قسمت میانی واقع شده، می‌شوند.

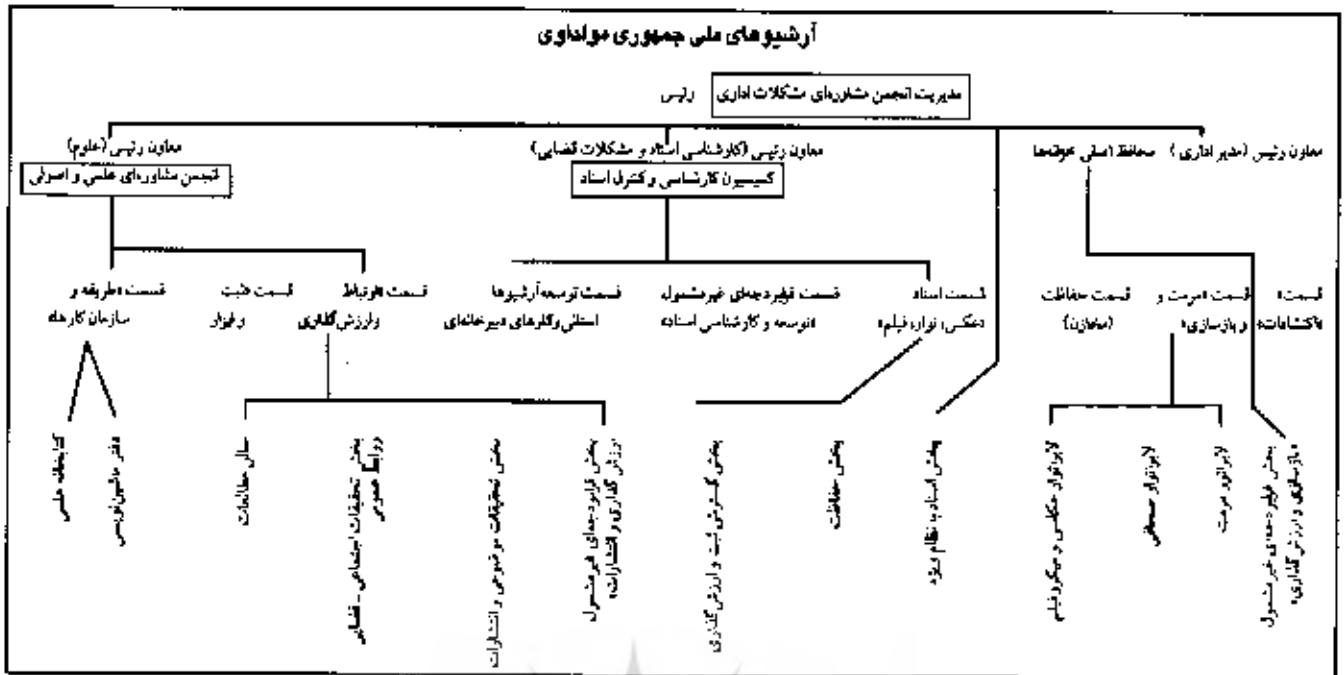
۵. آرشیوهای استانی - آرشیو مرکزی وزارتخانه‌ها، بخشهای دولتی و سازمانهای دولتی است و برای اسناد دائمی و شخصی و اسنادی که منبغ برای توسعه آرشیوهای ملی هستند، دارای اساننامه آرشیوهای واسطه می‌باشد.

۷. آرشیو شهری و ۴ آرشیو نواحی. امروزه اسناد محلی بعد از جنگ دوم جهانی در آرشیوهای واسطه حفاظت می‌شوند که شامل ۴۴ مخزن اصلی، ۳۸۷۵m.c، ۱۰،۷km، ۷۵ کارمند، ۴۸۶۲ خزانه و ۰،۹۸mhu می‌باشند. بعد از بازسازی دوباره سازمان طبق اساننامه آرشیوهای واسطه، بازده تا از این آرشیوها به آرشیوهای استانی مبدل می‌شوند و سی و سه تای دیگر شعبه‌های آنها خواهند شد.

آرشیو ملی جمهوری مولداوی

اصنی ترین سازمان آرشیوی کشور، آرشیو ملی جمهوری مولداوی است که تمامی آرشیوهای تاریخی بسیاری را از تاریخ ۱۸۱۲ تا ۱۹۴۴ و آرشیوهای تاریخی جمهوری شورویایی سوسیالیستی مولداوی را محافظت

حدود ۵۰۰۰ مجموعه‌های سالانه ادواری در این قسمت یافت می‌شوند. (در سال ۱۹۹۸، ۳۷۸ جلد کتاب و ۱۸۴ مجموعه سالانه ادواری به آن اضافه شده). تمام خزانه‌ها صورت‌برداری شده و دارای ابزار تحقیق می‌باشند. صورت اموال بیشتر به زبان روسی نوشته شده‌اند و نایب شده‌اند. حدود نیم میلیون فیش برای برگردان سیستماتیک انواع سند صرف شده است. سالهای مطالعه برای ظرفیت چهل نفر پیش بینی شده‌اند.

می‌کند. در آرشیو ملی اسناد اداری، قضایی، کلیساها، اقتصادی، فرهنگی، انجمنهای غیردولتی و موسسات، سازمانها و کارخانجات عصر جدید (۱۹۱۷، ۱۸۱۲) و معاصر (۱۹۱۸ به بعد) و اسناد دیگری که اهمیت ملی دارند، یافت می‌شود (دفاتر ثبت شهری دولتی تا سال ۱۹۱۰، متنها و مجموعه‌های خصوصی). اسناد خیلی قدیمی مربوط به دوره پایان قرن پانزدهم میلادی می‌شوند.

انواع اسناد حفاظت شده در خزانه‌های آرشیو (تاتاریخ یکد انویه ۱۹۹۹)

۱. اسناد اصلی
 ۱. اسناد کاغذی ۲۰۰۳ = ۹۱۷/۱۲۱ واحد نگهداری (پرونده)
 - اداری ۴۲۸ و ۸۷۸ = ۱۳۰۶
 - فنی و علمی ۲۲/۳۷۴ = ۶
 - نسخی ۱۷/۳۱۹ = ۱۶۳
 ۲. خزانه‌های فیلم ۱۵۳۶۰ = (فیلم)
 ۳. خزانه‌های عکس ۱۴۳۵۸۲ = (نگاتیو)
 ۴. خزانه‌های آوانگاری ۵۲۸۹ = (نوارهای مغناطیسی)

۱۱. سهام بیمه

۱۲. کتابخانه

پیش از ۵۱۰۰۰ جلد کتاب از بعد از قرن چهاردهم میلادی و

نوع	۱. مطالعات بیشتر و بهتر		۲. مطالعات ثانویه		۳. فنی		کلی	
	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۱۹۹۸	۱۹۹۹	۱۹۹۸	۱۹۹۹
بودجه‌ای	۴۱	۴۸	۱۷	۲۱	۲	۱۱	۶۸	۸۰*
فوق بودجه‌ای	۱۳	۱۰	۱۱	۱۲	۱	-	۲۴	۲۲
به طور کل	۵۴	۵۸	۲۸	۳۳	۵	۱۱	۹۲	۱۰۲

۳. بیمه میکرو فیلمها برای ۳۷۲۴۲ کادر (۴۱،۴۲)

ساختمان آرشیو در سال ۱۹۶۴ ساخته شد. مساحت مخازن ۲۱۸۰m² است.

ارزشگذاری سال ۱۹۹۸

- اننامه‌های موضوعی اطلاعات اسناد حفاظت شده، از ابتکارات ANRM
۲. تحقیقات موضوعی در مورد املاک، نسب نامه، تاریخچه‌های محلی و غیره ۳۰۹
۳. تحقیقات در زمینه رفتارهای اجتماعی. قضایی ۳۰۶۶
۴. گزارش اسناد ۹
۵. برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی ۸۰
۶. انتشار علوم ادواری ۸۰
۷. مشارکت در مجمع علمی ۱۶
۸. مراجعه کنندگان به سالنهای مطالعه ۷۶۸ نفر که ۵۸۶۹ صورت اموال، ۸۳۷۰ پرونده، ۳۱۲۹ میکروفیلم، ۲۲۵۳۱ فیش عکاسی، ۴۸۱ برگه مونتاز شده و ۱۰۸ فیلم سینمایی را مورد مطالعه قرار داده‌اند.

مرمت در سال ۱۹۹۸

۱. مرمت ۸۵۷۶۰ کاغذ مند (۸۰٪ برنامه مورد نظر)
۲. صحافی ۲۰۷۲ پرونده (۱۰۶٪)

نمونه‌ای از قانون جمهوری مولداوی در باب خزانه‌های آرشیوهای این کشور، ۳۳۸۸۰-۳۳۸۸۰ از ۲۲ ژانویه ۱۹۹۲ (همراه با اصلاحات جدید قانونی ۳۳۸۸۰-۳۳۸۸۰ از ۶ ژوئن ۱۹۹۵)

بند ۲: خزانه آرشیوهای جمهوری مولداوی بخشی از میراث ملی کشور است که بازتاب روند پیشرفت اجتماعی، سیاسی، دولتی، اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی مردم ما است، مردمی که در کشور جمهوری مولداوی زندگی می‌کرده‌اند و می‌کنند.

بند ۳: حفاظت اسناد خزانه‌های آرشیوهای جمهوری مولداوی وظیفه موسسات، سازمانها و کارخانجات است و نوع مالکیت و شکل سازماندهی قضایی برای هر شهرستان مولداویایی فرقی نمی‌کند.

بند ۴: خزانه‌های آرشیوهای جمهوری مولداوی شامل خزانه‌های آرشیوهای دولتی، خزانه‌های آرشیوهای اجتماعی و آرشیوهای شخصی مربوط به زمانهای گذشته و فعلی مولداوی است که در متلک موسسات دولتی و سازمانهای اجتماعی یا اشخاصی از کشورهای دیگر می‌باشند.

بند ۳۴: اسناد خزانه‌های آرشیوهای دولتی و اجتماعی شامل اسناد محرمانه

دولتی می‌شوند و اسنادی که با علامت «اهمیت فوق العاده» یا «اکید» محرمانه مشخص شده‌اند تا ۲۵ سال محدودیت استفاده دارند. همچنین اسنادی که با علامت «محرمانه» مشخص شده‌اند نیز تا ۱۰ سال محدودیت استفاده دارند.

دولت برای حفظ اسناد محرمانه دولتی، طبق نظر کمیسیون وابسته، می‌تواند محدودیت استفاده از اسنادی که علامت «اهمیت فوق العاده» دارند را بیشتر کند.

بند ۳۵: محدودیت استفاده از اسناد خزانه‌های آرشیوهای اجتماعی ما به جز اسناد محرمانه تجارتي، نمی‌تواند بیشتر از ۲۵ سال باشد.

چگونگی دوره محدودیت استفاده از اسناد محرمانه تجارتي در قانون محرمانه تجارتي بیان شده است.

بند ۳۶: محدودیت استفاده از اسناد خزانه‌های آرشیوهای دولتی، برای اسنادی که مربوط به حق و حقوق و نفع شهروندی که قانون حمایتشان می‌کند، نادره‌های ۷۵ ساله قرار داده شده است.

Strada 31 August 1989, nr. 82,

مولداوی (Rep), کیشی نف, MD-2012,

آرشیو شهروندی دولتی جمهوری مولداوی

Arhiva republicana a actelor statice,

Strada 31 August 1989, nr. 82, MD-2012, کیشی نف, (Rep)

مولداوی

اسناد بعد از سال 1910

انجمن نسب شناسی، دانش نشانیهای سلطنتی «پل گور»

Societatea de Genealogie, Heraldica si Archivistica «Paul

Gore», Strada Gheorghe Asachi, nr. 67-B,

مولداوی (Rep), کیشی نف, MD-2028,

«پرگمان» سالنامه آرشیوهای جمهوری مولداوی

«Pergamenă» Anuavul arhivelor republici Moldova,

Strada Gheorghe Asachi, nr. 67-B,

مولداوی (Rep), کیشی نف, MD-2028,

آدرس پستی:

آرشیو ملی جمهوری مولداوی،

Strada Gheorghe Asachi, nr. 67-B,

مولداوی (Rep), کیشی نف, MD-2028,

برنامه سالن تحقیق:

دوشنبه و چهارشنبه: 11 الی 19

سه شنبه، پنجشنبه و جمعه، 9 الی 17

سازمان آرشیوهای دولتی جمهوری مولداوی

Serviciul de stat de Arhivă al Republicii Moldova, Strada

Gheorghe Asachi, nr. 67-B,

مولداوی (Rep), کیشی نف, MD-2028,

آرشیو سازمانهای اجتماعی - اقتصادی جمهوری مولداوی

Arhiva Organizatorilor social-politice a Republicii Moldova,